

קרן קימת לישראל

מערך פעילות עצמאות בצבע צורה וסמל

משרדי חטיבת החינוך

דרום: טל. 08-9986188, פקס. 08-9986131, מייל. hagito@kkl.org.il

מרכז: טל. 03-5261153, פקס. 03-52611853, מייל. avivan@kkl.org.il

צפון: טל. 04-8470237, פקס. 04-8470238, מייל. shirlyb@kkl.org.il

www.kkl.org.il | www.greenwin.kkl.org.il

מודפס על נייר אקולוגי למען הסביבה ♻️

1. פתיחה ומבוא

סמלים קיימים בכל חברה אנושית. הם מהווים מוקד להזדהות ולכבוד וגורם מאחד בין חברי ארגון או תושבי מדינה. סמלים מייחדים את תושבי המדינה או את חברי הארגון ומעניקים להם זהות משל עצמם. בכל מדינה קיימים סמלים לאומיים רבים, כמו הדגל, סמל המדינה, ההמנון, המטבע, ועוד. גם לחברות מסחריות יש סמלים המזהים אותן ומייצרים קשר בין לבין לקוחותיהן.

2. משחק

מחלקים את המשתתפים לחמישה צוותים (בכל צוות שלושה עד חמישה מודרכים) ונותנים לכל צוות דף נייר וכלי כתיבה. מבקשים מכל צוות שינסה לכתוב/לצייר את מספר הסמלים הגדול ביותר שהוא זוכר ומה הם מייצגים (לדוגמה: כוכב סגול, כסמל חברת "סלקום").

3. אפשרויות נוספות למשחק פתיחה

- כל צוות מקבל צבע ומתבקש לומר איזה מותג הוא מסמל.
- כל צוות מקבל סמלים שונים של חברות, מדינות, קבוצות כדורגל, משפחות וכדומה ומתבקש לזכור או לנחש למי הם שייכים.
- כל צוות מקבל תמונות של אישים שונים, מוכרים יותר או פחות, ומתבקש לזהות את האישים שהפכו לסמל ולציין מה הם מסמלים (לדוגמה: הרצל, יצחק בן צבי, הרב קוק, גולדה או: מהטמה גנדי, היטלר, צ'רצ'יל, קנדי).

4. כרטיסיות דיון ושיח

מחלקים לכל צוות כרטיסיית דיון, שבה תמונה או קטע קריאה ושאלות. מקציבים חמש דקות לקריאת הקטע ולדיון בשאלות המופיעות בכרטיסייה. בתום הזמן כל צוות מעביר את הכרטיסייה שלו לצוות שיושב משמאלו, כך עד שכל הצוותים נחשפים לכל הכרטיסיות ודנים בהן.

משך הפעילות
כשעה

קהל יעד
כיתה ז' ומעלה

מקום
בכל מקום, בכיתה או בחוץ

ציוד והכנות

- כרזת סמלי יום העצמאות של קק"ל
- כרטיסיות דיון ושיח (נספח 1 בהמשך החוברת)
- דפים וכלי כתיבה
- חומרי יצירה שונים - צבעים, מספריים, בריסטול ודבק

עם תום הסבב מבקשים מכל צוות לבחור מתוך הכרזה סמל אחד שאליו התחבר במיוחד ומקיימים הצבעה. שואלים: מה ניתן ללמוד על אופי הקבוצה מתוך הסמל שנבחר?

5. כרזת סמלי יום העצמאות

מכנסים את המודרכים למליאה ומסתכלים יחד על כרזת סמלי יום העצמאות.

שואלים: **בהמשך לקבוצות הדיון: מה לדעתכם ניתן ללמוד מן הכרזה על השינוי ועל התהליכים שעוברת מדינת ישראל לאורך השנים?**

מזמינים מתנדב לבחור, להצביע ולהסביר על שני סמלים

שמייצגים לדעתו תפיסות שונות וערכים שונים.

מבקשים מכל צוות להציג את הסמל שבחר, כזה שאליו התחבר במיוחד, ומקיימים הצבעה אישית לבחירת הסמל האהוב ביותר. שואלים: **מה ניתן ללמוד על אופי הקבוצה מתוך הסמל שנבחר?**

6. לסיכום

מזמינים את המשתתפים להציע הנחיות למעצב של סמל יום העצמאות לשנת 2100. **מה יופיע בסמל? מדוע?** בהתאם לזמן הפעילות ולאופי הקבוצה אפשר גם להזמין את המשתתפים לעצב וליצור בחומרי יצירה את הסמל שלהם לשנה הבאה.

נספח 1 - כרטיסיות דיון ושיח

כרטיסיה מס. 1

1. האם שלוש התמונות שבכרטיסייה מציגות סמלים? אם כן, אילו סמלים אלה ומה משמעותם?
2. האם הם מייצגים את אותו הדבר? מדוע צריך ריבוי סמלים שכזה?
3. מתי אדם הופך לסמל במובן חיובי או שלילי?

2. נרטיביה מס.

"בנוגע לסמל - הוועדה כולה התאחדה על המנורה כסמל המדינה. הברירה היא בין שתי הצעות: א. המנורה הידועה משער טיטוס; ב. המנורה - אשר לפי עדותו של הצייר היא המנורה שנמצאה חקוקה על אבן בבית כנסת יהודי עתיק באשקלון ומקובלת כמנורה העברית הקדמונית הקלאסית... מיעוט הוועדה גורס דבר אחר לגמרי: סמל של המנורה עם עלי זית."

– דיווח של משה שרתוק (שרת) בישיבת הממשלה הזמנית, יולי 1948

1. מה לדעתכם צריכים להיות השיקולים בבחירת סמל למדינה חדשה?
2. מה אתם יודעים על הבחירה שנעשתה? האם אתם מסכימים איתה?
3. האם סמל יכול להשתנות ולהתפתח? האם הוא רלוונטי בכל תקופה?
4. אילו הייתם חברי הוועדה - מה היה חשוב לכם שיופיע בסמל?
5. התבוננו בכרזת הסמלים - האם לדעתכם השיקולים של הוועדה השפיעו על סמלי השנים הראשונות לעצמאות המדינה?

קרן קימת לישראל
K K L - J N F

שנות האלפיים

קרן קימת לישראל
KEREN KAYEMETH LEISRAEL

שנות ה־90

שנות ה־50

שנות ה־30

3. נרטיביה מס.

1. הביטו בכרזה ובדקו החל מאיזו שנה מופיע בסמלי יום העצמאות גם סמל קק"ל. מדוע לדעתכם לא הופיע סמל כזה בשנותיה הראשונות של המדינה על אף שקק"ל הפיקה את סמלי יום העצמאות?
2. בתמונה תוכלו לראות את התפתחותו של סמל קק"ל לאורך השנים. מה לדעתכם מייצג השינוי?
3. האם יש אלמנטים שחזרו והשתמרו לאורך השנים? האם קיים רצף מסוים המחבר בין הסמלים השונים? אם כן, מהו ומה משמעותו?
4. מתי לדעתכם נכון לשנות סמל ומתי זה אינו מתאים? האם מדינה יכולה לבחור סמל חדש? אם כן, באילו נסיבות?

4. נרטיסיה מט.

"איך אפשר לדבר על 'הפרדת הדת מהמדינה', במדינה שהסמל שלה הוא מנורת המקדש והדגל שלה הוא טלית?"

– הרב חיים נבון

1. האם לדעתכם מקורותיו של סמל צריכים להשפיע על אופי החברה שהוא מייצג?
2. האם יש חשיבות להקשר שבו מופיע הסמל?
3. התבוננו בכרזת הסמלים: בכמה סמלים מופיעה המנורה? בכמה סמלים מופיע מגן דוד?
4. האם ניתן לאפיין ולמצוא מגמה של סמלים מסוימים בשנים מסוימות?

"ולבסוף היה עלי להגיד לך דבר מה על דבר הדגלים, ואיך אני אומר להניפם, ואם היית שואלני בצחוק: הדגל מהו? אין זה אלא מוט וסמרטוט של ארג דבוק אליו. לא, אדוני, דגל הוא יותר מזה. בדגל מנהלים את בני האדם אל אשר יחפוץ המנהל, וגם לארץ הבחירה. לשם דגל יחיו וימותו, רק עליו לבדו יערו למות נפשם, אם יחונכו לכך."

– בנימין זאב הרצל, מתוך מכתבו לברון הירש, 1895

5. נרטיסיה מט.

1. האם אתם מסכימים עם דבריו של הרצל?
2. מה הופך את הדגל לכל כך משמעותי, שנלחמים עבורו? האם באמת נלחמים עבור דגל?
3. כיצד אתם מרגישים כשאתם רואים את דגל המדינה? מדוע?

INDEPENDENCE IN COLOR, SHAPE AND SYMBOL

עצמאות בצבע, צורה וסמל

לפעילויות חינוכיות בנושא
סמלים סרקו את הקוד
Please scan the code for
educational activities
about the lapel pins

As an ongoing tradition every year since Israel's establishment, KKL-JNF has produced a festive symbol meant to be worn as a lapel pin. The symbol features, side by side, the flag of Israel, the number of years of Jewish existence as an independent country, and images that represent important events in Israel's history. Together with KKL-JNF's work on topics of Zionism, humanity and the environment, in honor of the State of Israel's seventieth anniversary, Youth and Education Center embarked on a unique endeavor to document and collect every Independence Day lapel pin produced from Israel's establishment to the present day. No lapel pin for Israel's seventieth anniversary was found when the lapel pins were collected for this exhibit. One possible reason for this is that large sums of money were spent to celebrate Israel's tenth anniversary the previous year. These expenditures led to the cancellation of some of the activities that took place in honor of Independence Day.

We wish to thank Dr. Avia Ben-Petach, Director General and Educational Center, KKL-JNF, and Dr. Avia Ben-Petach, Director General, Ministry of Education, for their support and contribution to this project. We also thank the staff of the Youth and Education Center for their assistance in the collection of the lapel pins.

היום עם הילדים במוסדות החינוך, סמל קטן אך חשוב, המייצג את המדינה החדשה ואת המורשת העתיקה. הסמל מורכב מן הדגל הישראלי, מספר השנים למדינה העצמאית, ומהדמויות המייצגות את ההיסטוריה וההווה. יחד עם עבודתנו בנושאי הציונות, האנושות והסביבה, מרכז הנוער והחינוך עוסק במסורת ובהנחלתה. במסגרת חגיגות העשורית למדינת ישראל, מרכז הנוער והחינוך עוסק במסורת ובהנחלתה. במסגרת חגיגות העשורית למדינת ישראל, מרכז הנוער והחינוך עוסק במסורת ובהנחלתה.

אנו רוצים להודות לדר. אביה בן-פתח, מנהל מרכז הנוער והחינוך, ואלה בן-פתח, מנהל מרכז הנוער והחינוך, על תמיכתם ותרומתם לפרויקט זה. אנו גם מודים לעובדי מרכז הנוער והחינוך על עזרתם באיסוף הפיג'ות.

לפעילויות חינוכיות סרקו
For educational activities, scan!

www.kkl-jnf.org.il